

Strakvlak-demo op Delflandse tee

Je kunt er niet tegen scheppen en harken...

De redactie van Greenkeeper liep in de tennisbouw op tegen een methode om gravelbanen vlak te maken: de Strakvlak. We vroegen ons af of deze methode ook voor de aanleg dan wel renovatie van greens of teeboxen waardevol zou kunnen zijn. Stratenmakers blijken de Strakvlak bij hun werk al omarmd te hebben. Het zandbedje voor klinker en tegels is sneller vlak te maken en bovendien ontziet de methode de bouwvakkersruggen. Daarnaast egaliseren hoveniers met deze tool het zandbed voor gazons bij particulieren.

Auteur: Broer de Boer

Maar... is die Strakvlak-methode bruikbaar voor de greenkeeping? Bart Hooghiemstra, projectmanager bij Heijmans Sport en Groen, gaf na een oproep op de GREENKEEPERS-site blijk van belangstelling voor een demonstratie met de Strakvlak-methode. Jouke de Vries is voorman golfbaanaanleg bij Heijmans en volgde samen met drie collega's kritisch de verrichtingen van de Strakvlak op een Delflandse teebox: kan deze innovatie een rol spelen bij het op efficiënte wijze volledig uitvlakken van de toplaag?

Twee werktuigen

De Strakvlak is het kindje van Jan Minnaard. Hij werkt als accountmanager bij Visser & Visser bouwbenodigdheden in Breda. Hij heeft zoals hij zelf zegt 'oog voor ongelijkheden', kan heel goed met zijn werktuigen overweg en is in staat 'overtollig' zand heel geleidelijk naar kuilen te verplaatsen. Voor hem is de demonstratie een uitdaging, want hij is met de Strakvlak nog nooit eerder op een golfbaan geweest. Nadat hij de teebox *under construction* gezien heeft, haalt hij twee roestvaststalen werktuigen uit zijn bedrijfsauto. Hij stelt de breedte van de schaafladen en

de dieptewerking in. Dat gebeurt door middel van het instellen van de zijwielen. Dit is per halve centimeter mogelijk en de diepte waarmee het stekend werkende mes de bodem raakt, is bepalend voor de hoeveelheid grond van de toplaag die het schaaflad 'meeneemt'. De trekboom/basisarm is traploos instelbaar op de lengte van de medewerker; je kunt dus altijd met een rechte rug werken. Jan Minnaard: 'Ook aan de ergonomie hebben we dus gedacht. Overigens kun je, naast de instelling van de loopwielen, ook met de trekboom invloed uitoefenen op de dieptewerking en de hoeveelheid grond die je 'meeneemt' met het blad.'

Vorbewerking

Jan Minnaard toont zijn kunsten op een teebox van circa 250 vierkante meter op Golfbaan Delfland, die Heijmans aan het renoveren is. Jouke de Vries vertelt dat na het verwijderen van de zoden de bodem tot 15 cm is doorgefreesd. Daarna is er een 80/20 heidecompostmengsel aangebracht, dat doorgemengd is met de ondergrond. De teebox ligt er thans grof geëgaliseerd bij. De hoop grond die nog op de achterkant

Jan Minnaard en Jouke de Vries.

De smalle Strakvlak, voor de eerste bewerking heeft een maximale werkbreedte van 117 cm.

Tweemaal Strakvlak. Met de smalle versie kun je ook zaad inharken.

Werken met piketten en maatstreek. Je kunt ook referenties op de juiste hoogte kunnen uitmeten met de laser, zoals stratenmakers doen.

van de teebox ligt, vormt voor Jan Minnaard een uitdaging: de grove voorbewerking met de smalle Strakvlak. Hij begint de hoop heidecompost uit te vlakken met het smalle werktuig met een werkbreedte van maximaal 117 cm. Met een trekkende beweging verplaatst hij geleidelijk de grond. Daarbij komen de zandkopjes op de tee er steeds vlakker bij te liggen. Dat gebeurt in bewegingen volgens de x-as en de y-as, zoals een huisschilder vlakken schildert. 'Het lijkt ons helemaal geen zwaar werk en het gaat veel sneller dan met de schop en de hark', reageren de medewerkers enthousiast. Minnaard noemt de verminderde fysieke belasting een van de grote voordelen van deze methode. En op de kritische vraag of dit met een vochtig product ook werkt, luidt zijn antwoord: 'Hoveniers werken er zelfs mee in klei.'

Afreien

Maar Jouke de Vries start de laser. Hij wil zo snel mogelijk controleren hoe vlak de toplaag erbij ligt na zo'n beetje de allereerste, snelle 'bewerking' met de smalle Strakvlak. Op dat moment scheelt er nog wel een centimeter bij... Met een 'Maar we zijn nog niet klaar' gaat Jan Minnaard aan de slag met de brede Strakvlak met een maximale werkbreedte van 210 cm. Deze gebruikt hij in rondgaande en vloeiende bewegingen, maar ook in bewegingen langs de x- en y- as: het afreien. Al werkend verduidelijkt Jan Minnaard dat het mes van zowel de smalle als de brede Strakvlak voor een zekere verdichting van de bewerkte grond zorgt. En toegegeven: naarmate hij langer aan het afreien is, wordt het gedeelte van de teebox dat hij bewerkt vlakker en vlakker. Jouke de Vries volgt de verrichtingen kritisch: de laserapparatuur is niet snel tevreden, niet anders dan bij het aanleggen met schop en hark. Na in totaal nog geen halfuurtje werken in de koude schrale wind is het wel duidelijk.

Iemand die ervaring heeft met de Strakvlak, komt in zijn eentje in twee uur tijd een heel eind met het op het oog vlak maken van zo'n teebox. En dat is iets waar met handwerk drie man met schop en hark een dagdeel aan werken. In de praktijk zal moeten blijken of het voor een voorman golfbaanaanleg vlak genoeg is. Als redacteur kon ik het niet laten om ook even wat zand te verschuiven. Snel werd mij duidelijk dat werken hiermee een specialisme is. Slechts een enkele keer in het jaar met deze tool werken lijkt mij onvoldoende om de methode onder de knie te krijgen.

Multitool

Door aan de smalle Strakvlak twee extra loopwielen te bevestigen en een kleine eg die bestemd is als zaadhark, ontstaat er een apparaat waarmee hoveniers handgezaaid graszaad onderwerken. Minnaard laat zien dat het schaaflad van de brede versie ook dakvormig kan worden afgesteld. Ook zijn er zogenaamde radiusbladen. Daarmee kan een zandbed onder profiel worden aangelegd. Op greens en tees is dat natuurlijk totaal niet relevant, 'maar', zegt Jan Minnaard, 'dit biedt wel mogelijkheden om net aangelegde of gefreesde schelpenpaden op golfbanen opnieuw op profiel te leggen; ook daar zit veel handwerk in.'

Napraten

Onder het genot van een bakje koffie praten we nog wat na over hetgeen we gezien en gehoord hebben. Allen zijn het erover eens dat je met handwerk met schop en hark bij lange na niet de snelheid haalt die je met deze methode kunt realiseren. 'Het werkt, en het verlicht ook zeker het handwerk.' En omdat het Minnaards eerste demonstratie van de Strakvlak op een golfbaan ooit was, wisselt hij van gedachten met de Heijmans-crew over het werken met de tools op

de golfbaan. Zo adviseert hij bij gebruik van de Strakvlak voor aanleg van teeboxen de stratenmakerstruc te hanteren: 'Julie hebben piketten gezet met een merkstreek voor de hoogtebepaling. Die staan bij onze methode nauwkeurig en efficiënt werken in de weg. Je zou, net als bij straatwerk, bijvoorbeeld referenties op de juiste hoogte kunnen uitmeten met de laser en dat als maat gebruiken om met de twee apparaten de toplaag vlak te maken. Nauwkeuriger kan het niet.'

Conclusie

De algemene conclusie op basis van hetgeen we gezien hebben: met de Strakvlak kun je vrij snel en zonder veel inspanning de toplaag vlakschaven. Jouke de Vries geef ik daarbij het laatste woord. Hij zegt: 'Ik zie zeker potentie in de Strakvlak bij het verrichten van kleine klussen, zoals het renoveren van een enkele teebox.' Daarbij spreekt ook het uiterst lichte materiaal De Vries aan. 'Bij zo'n kleine klus is de inzet van zwaar en duur materieel niet verantwoord. Met deze methode krijg je de teebox op het oog best vlak, maar er is zeker ervaring nodig om er goed mee te kunnen werken. Maar of het vlak genoeg is? Bij een teebox is maar één norm: een teebox moet vlak zijn en niet een beetje vlak, daarover is geen discussie mogelijk! Ik zou het zelf na een goede instructie best eens in mijn eentje willen proberen. Ik ben benieuwd of ik de slag te pakken kan krijgen om volgens deze methode een teebox vlak te krijgen.' Dat het een totaal andere manier van werken is, is allen duidelijk. De Vries ziet als nadeel dat je niet toewerkt naar het vlak te maken gedeelte, wat te doen gebruikelijk is bij het afwerken van een teebox, maar juist ervan af: 'Maar het blijft de moeite van het uitproberen waard.'

Stuur dit artikel door!

Scan of ga naar:

<http://www.greenkeeper.nl/artikel.asp?id=9-3833>